

Första roten, tomt 30

Kvarteret Biskopen

Elfte roten 1637–57v

Västra Hamngatans västra sida

Första roten 1657h–70

Per Olsson båtsman

1674

En person med detta namn bodde 1675 i tredje roten.

Gunne Jönsson skolappare

bodde i elfte roten 1652–57 och omtalas ännu 1663 som bosatt här.

Under några år förvaltades gården sedan av *Petter Pettersson vävare*, varför det sedan uppkom krav och motkrav mellan honom och arvingarna. Med *Christoffer Putt* som fullmäktig betygade vid rätten den 14.3.1673 *Joen Joenssons änka* och *Gunne Jönssons efterleverska Marit Svensdotter* (bägge åldriga och sjuka kvinnor) samt övriga arvingar *Jonas och Anders Jönssons söner* och *Elin Jönsdotter* att *Olof Persson lådmakare* tidigare hade fått fullmakt att agera mot *Petter Pettersson vävare* angående det köp- och fastebrev denne under varjehanda sken skaffat sig på deras gård. Tvisten behandlades vid under- och rådhusrätterna i augusti 1673 och mars 1674. *Petter vävare* å sin sida framlade bevis av *framlidne byggmästaren Cornelius Isaksson* och timmermän, som hade slagit ned pålar för ändan på hamnen, att han hade på *president Lars Bromans* order bekostat reparationerna av hamnen såväl framför sin egen gård som framför den av honom då förvaltade intill hans egen gård belägna gården, som tillhört *Gunne Jönsson*.

Anders Hansson repslagare

1674–81 (B 1:31)

M1676 artol. Hantl. 1 tomt

Anders Hansson (Repslagare) lagbjöd den 26.4.1675 första gången den gård, som han köpt av *hustru Marit Svensdotter*. Jämför man detta med vad som ovan sagts om *Petter Pettersson* linvävare, så förstår man att denne hade förlorat målet om sin grannhustru *Gunne Jönsson skolappare*s änkas *Marit Svensdotters* gård, som nu istället blivit *Anders Hansson repslagares* egendom.

Anders Hansson hade redan 1694 anlagt familjenamnet *Hagrell*. Han står då som underfyrverkare i överstelöjtnant *Henrik Belfrages* rulla med tillägget att han var född i Halland, repslagare och 52 år. Han skulle alltså vara född 1642.

År 1705 skulle *Anders Hansson repslagare* gifta om sig, sedan hans första hustru *Anna Svensdotter* avlidit. Han avvittrade då sina två söner: ”senior” (*senare perukmakare*) *Sven Hagraeus* och *regementspastor Herr Anders Hagraeus*. Repslagaren ägde vid detta tillfälle två gårdar: dels denna vid västra hamnen mellan kyrkoherden i Forshälla *Herr Johan Gotherii* gård i norr och artillerismeden *Petter Humblas* på södra sidan värd 800 d smt, dels f.d. *Cort Bössemakares* gård också vid västra hamnen mellan *Anders Wävares* gård i norr (1.26) och fouridaren *Nils Wallersten* å

södra sidan (1.28, Larmtrumman), vilken sistnämnda han ägde 1703–1715.. Den nya hustrun *Malin Arfwidsdotter* var änka efter *båtsmannen Töres Svensson* och hade en dotter *Catharina* (se Gbg bou 1705:321, 322).

Fyrverkaren Anders Hagrells tomt värderades 1715 till 200, gården till 400 och lösöret till 170 d smt.

I magistratsprotokollen 1715 (sid 93) omtalas *fyrverkaren Anders Hagrell*, som ägde gård vid Västra hamnen och sönerna Sven Hagrell och pastor Anders Hagraeus i Wärö. I gården bodde 1717 fyrverkaren Hagraei änka. Hon betecknas som fattig men hade pigan Gunilla Olofsdotter. Men redan påföljande år 1718 avstod änkan gården till sin styvson *perukmakaren Sven Hagraeus*.

Sven Hagraeus hade tidigare bott i en gård, som tillhörde hans avlidne svärfader *Christopher Brack* och låg på Köpmangatan. Ett tag omkring 1712 bodde han på Kyrkogatan. Svågrar till honom var *löjtnant Florian Brack* och *guldsmeden Hans Sahlström* (EIIa:24, 7.7.1712)

Sven Hagraeus pantsatte 15.4.1722 hus och gård vid västra lilla hamnen till magistraten för lån av svägerskan *Catharina Bracks* ("Bradkens numera bosatt i Amsterdam") i Sven Hagraeus svägers *avvikne guldsmeden Hans Sahlströms* hus inestående arvsmedel 124 d smt.

1725 bodde hos perukmakare Mr Swen Hagraeus "ibm":

N.N. Swala samt *demitterade fyrverkare Bengt Hoberg* (betalade kungl. kontribution för repslagarenäring) och vidare pigan Anna Rasmusdotter

Till kyrkoherde Andreas Hagraeus i Wärö var Sven Hagraeus enligt obligation 7.6.1727 skyldig sin halvsyster *Helena Hagraea* fäderne- och modernearv 163 d 25 öre smt. – Hos Sven Hagraeus bodde 1730 *knappmakaregesällen Magnus Wittelius*.

Den första resan uppbjöds den 27.3.1732 perukmakaren Mäster Sven Hagraei vid Västra Hamnen belägna hus och gård till *jungfru Anna Maria Hagraei* säkerhet för hennes inestående arv.

Skräddarmästare Christian Gewalt

övertog gården 1732 eller 1733. Från honom övergick gården 1737 genom auktion till *skräddarmästare Magnus Carlsson* Det sistnämnda anges av Wilhelm Berg i hans tomtbeskrivningar med ett frågetecken och fatum är att Christian Gewalt står för gården i tomtöreslängden 1740.

Snickaremästare Martin Zimmerman d.y.

köpte före 1745 gården och var ägare t.o.m. 1750 och hans änka 1751–53. Martin Zimmerman d.y. var son till *snickareåldermannen Johan Martin Zimmerman*, död 1716 och *Margareta Jäger* (döpt 8.10.1694, död 1751, begr 19.2) . Den 26.4.1728 erhöll han burskap som snickaremästare. 1723 hade han inköpt en del av tomt 1.40 i kvarteret Artilleristallet, som han sålde 1744. Enligt bouppteckningen 13.6.1751 efterlämnade han 1852 d 27 öre smt, därav 1 330 daler i hus och gård vid Västra Hamngatan mellan reparebanan och Vallgatan. Lösöret betecknas som tämligen obetydligt. (Se Berg I:3, 514) Hans änka *Christina Ahlquist* (död 1752, begr. 6 dec.), var syster till *handskmakareåldermannen Petter Ahlquist*.

Borgaren järndragaren Jöns Olufsson (Ryberg)

lät den 16.4.1753 första gången uppbjuda avlidne snickaren Martin Zimmermans emellan reparebanan och Vallgatan belägna hus och gård, som Jöns Olufsson inropat på offentlig auktion för 1 300 d smt den 4.2.1753. Närvarande vid auktionen av Martin Zimmermans arvingar var *guld-*

smeden Johan Martin Zimmerman och snickarmästarna Johan Fredrik Weisenburg och Anders Broman. Gården inropades genom Jöns Rybergs broder Rasmus Olofsson, som dessutom var hans svåger genom att Rasmus Olofssons senare hustru Märta Rasmusdotter var syster till järnbärare Jöns Rybergs hustru Brita Sandberg, död 3.12.1796. Inneboende var 1755 skräddaren David Wodenbeck

I tomtöreslängden 1787 betecknas Brita Sandberg som 70 år, varför hon befriades från skatt. Hon var änka redan före 1770. Brita Sandberg efterlämnade 380 rdr specie, därav ett gammalt hus med tomt vid västra hamnen och reparebanan nummer 30 i första roten.

1802 *Handelsman Jonas Hagman???*

Åren 1800 och fram till den stora branden 1804 ägdes gården av *änkan Regina Fehman* och 1806–08 av *hovsmeden David Clementsson*, som också ägde $\frac{2}{3}$ av 1.31 (uppbud av 1.31 4.3.1805, av 1.30 26.8.1805).

Senare uppbud av 1.30–31

strandridaren Aron Arfvidsson 27.9.1813

sadelmakaren Matthias Uskulin. 23.6.1817

Han avled barnlös 23.2.1824 och ägde då grundmurat stenhus med tomter nummer 30–31 i första roten vid vallen och Västra Hamngatan 3 333:16 rdr banco. Gift 1/ *Petronella Dahlbeck*, död barnlös 23.9.1808; 2/ *Maria Catarina Törnvall*, född 10.12.1778, dotter av *sadelmakare Hans Törnvall* och *Maria Magdalena Sottendyk*, som efterlevde (Berg II:11–12, 104).

änkan Christina Amalia Andersson, sadelmakare Bernhard Anderssons änka 19.8.1844

handl. J A Petersson 12.5.1851